

ΠΕΡΙΛΗΨΗ- ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σκοποθεσία του πρωτότυπου θεατρικού πονήματος είναι:

Να τονιστεί η ύπαρξη και η δυναμική των δύο ισχυρών αριθμών που διέπουν τη λογική και τη φύση. Στις ιδιότητες και τις φιλοσοφικές προεκτάσεις των αριθμών π και φ στηριχθήκαμε και δώσαμε τον τίτλο «Αρμονία ή ατέρμονη πορεία». Τόσο ο αριθμός φ , που δηλώνει την αρμονία του σύμπαντος και την ομορφιά του ανθρώπινου σώματος, των φύλλων, των λουλουδιών, όσο και ο αριθμός π , ένας ισχυρός αριθμός μέσα στη φύση που πηγάζει από την περίμετρο του κύκλου, τα ψηφία του οποίου φαίνονται να μην τελειώνουν ποτέ. Ακριβώς αυτά είναι που συνδέσαμε θεατρικά. Την πορεία του πρόσφυγα που φαίνεται να μην έχει τέλος, με κυκλικές διαδρομές που ανοίγουν και κλείνουν στο διάβα της δύσκολης ζωής του, που διανθίστηκε με κάποιες στιγμές ευτυχίας και εικόνες αρμονίας. Δώσαμε έτσι τροφή για σκέψεις και συζητήσεις στους μαθητές περί της σύνδεσης των δύο αυτών αριθμών με εκφάνσεις της ζωής και της δημιουργίας αλλά ακόμα και του θανάτου.

Με τη διδασκαλία των μαθηματικών μέσα από το θέατρο προσεγγίσαμε το γνωστικό αντικείμενο με το διάλογο και ανταλλάξαμε απόψεις και σκέψεις και έτσι καταργήσαμε τη στατικότητα της αφήγησης και ενεργοποιήσαμε αμφίδρομα το επικοινωνιακό δυναμικό της ομάδας.

Επίσης οι μαθητές συνειδητοποίησαν τις δυνατότητες του σώματος τους μέσα από διάφορες κινησιολογικές μετατροπές και εκγύμνασαν τις ικανότητες αυτοσχεδιασμού.

Χρησιμοποιήσαμε επί πλέον σαν θεατρικό μέσο την παγωμένη εικόνα, η οποία είναι μια κατ'εξοχήν απεικονιστική τεχνική, όπου η δράση σταματά και ο χρόνος ανοίγει για να φωτιστούν οι λεπτομέρειες μιας ιστορίας. Τα στιγμιότυπα παγώνουν και οι σκέψεις των χαρακτήρων προβάλλονται με τον μεγεθυντικό φακό μιας ακίνητης, αλλά δυναμικής εικόνας.

Τέλος οι μαθητές ενθουσιάστηκαν και απέκτησαν πολύπλευρες γνώσεις.

*Τσιάκα Δ.
Κοκοσάρη Χ.*

Υπεύθυνες Καθηγήτριες: Τσιάκα Δήμητρα, Φιλολόγος
Κοκοσάρη Χαρίκλεια, Μαθηματικός

ΑΡΜΟΝΙΑ Ή ΑΤΕΡΜΟΝΗ ΠΟΡΕΙΑ;

1η ΣΚΗΝΗ

Σάμος

- Ε'Ε'Ε' Εδώ, εδώ, qui, qui! Βοήθεια, Βοήθεια!
- Ε'Ε'Ε' Εδώ, εδώ, qui, qui! Βοήθεια, Βοήθεια! Aiuta mi, auita mi.

(Τον τραβάει και τον βγάζει έξω.)

- Έλα δος μου το χέρι σου να σε σώσω. Να σταθείς στα πόδια σου. Έλα μην φοβάσαι, είσαι ασφαλής τώρα.
- Δώσε μου να πιω λίγο νερό. *(Του δίνει νερό και μια κουβέρτα για να σκεπαστεί)*
- Φαίνεσαι τρομαγμένος. Ηρέμησε τώρα, θα σε βοηθήσω. Μην ανησυχείς.
- Χωρίς να το ξέρω, είμαι ευτυχισμένος. Ευτυχισμένος γιατί σώθηκα μέσα απ' αυτή τη νεκροπομπή. Χωρίς να το ξέρω... είμαι ευτυχισμένος!
- Οι άλλοι άνθρωποι πάνω στη βάρκα τι απέγιναν;
- Λίγοι απομείναμε. Για τους περισσότερους δεν ξέρω! Κάποιους μόνο είδα πέρα δώθε σκορπισμένους, άλλους κολλιτσιδά πάνω στα κοτρώνια, άλλους μισοσκεπασμένους με τον άμμο.
- Η βάρκα τι απόγινε;
- Καρφώθηκε στο βράχο τόσο καλά, που ούτε νερό ούτε άνεμος μπορούσε να περάσει.
- Τόσο καιρό που φτάνουν πρόσφυγες στο νησί μου κάθε βράχος έγινε νεκροκρέβατο, καράβια κομματιασμένα, βαρκούλες μισοσπασμένες, σχοινιά, σωσίβια, κατάρτια, φηγούρες, πανιά, πυξίδες...
- Είμαι ευτυχισμένος γιατί σώθηκα μέσα απ' αυτή τη νεκροπομπή! *(Και την κοιτά μέσα στα μάτια κρατώντας της τα χέρια)*. Εσύ ποιά είσαι που μας συμπαραστέκεσαι τόσο πολύ και μας βοηθάς; Που βρισκόμαστε; Ποιος είναι τούτος ο τόπος ο φιλόξενος; Πώς σε λένε;
- Είμαι η Παυλίνα. Είμαι μαθηματικός. Σπούδασα στην Ιταλία στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης. Ήταν επιθυμία του πατέρα μου και της μάνας μου που δεν τους έχω πια, τους έχασα και τους δύο ενώ σπούδαζα. Μόλις τέλειωσα τις σπουδές μου και δουλεύω για λίγες ώρες εδώ, στο γενέθλιο νησί μου, τη Σάμο. Για να εκμεταλλευτώ τον ελεύθερο χρόνο μου βοηθάω στην παραλία όσους δεν τα καταφέρνουν. Αλλά και εδώ με κατατρέχει περισσότερο ο προγονός μου ο Πυθαγόρας και δεν σταματά να μου αποκαλύπτει ένα ανεξάντλητο θησαυρό

από δυνάμεις, σύνολα, υποσύνολα, κύβους, κύκλους και τετράγωνα, που μαγεύουν τη σκέψη μου και με κάνουν διανοούμενη.

- Κι εγώ σπούδασα αρχιτεκτονική στην πόλη μου την Κυρήνη.
- Μιλάς καλά τα Ελληνικά!
- Απ' την πατρίδα, μου έμαθαν Ελληνικά και Ιταλικά για να μπορώ να συνεννοηθώ. Τα έμαθα για να τα βγάλω πέρα στους άγνωστους καινούργιους τόπους που θα πήγαινα.
- Τι όμορφα που τα λες! **Άφησέ με να 'ρθω μαζί σου!**
- **Πάψε! Αυτό που μ' ενδιαφέρει τώρα είναι η επιστήμη μου!**

ΑΦΗΓΗΤΡΙΑ: Μετά την πρώτη συνάντησή τους το προσφυγόπουλο έχει λαβωθεί με τα βέλη του έρωτα. Ήταν ωραίος έφηβος και το πρόσωπό του ήταν ηλιοκαμένο κι αγριωπό, είχε μελαμψό χρώμα και το ανάστημά του ήταν ψηλό και το σώμα του ευλύγιστο από τον κόπο και τις ταλαιπωρίες. Φαινόταν σαν να είχε μεγάλη συγγένεια με τους ανέμους, οι οποίοι ανέμιζαν τα μαλλιά του, και τα έκαναν να είναι σγουρά όπως οι θάμνοι και οι αγριελιές, οι οποίες κύρτωναν με το ακούραστο φύσημα τους.

Για την Παυλίνα κάτι τέτοιο δεν περνάει από το μυαλό της. Συμμετέχει στις προσπάθειες διάσωσης προσφύγων στις ακτές της Σάμου και παράλληλα έχει τις σκέψεις της στην επιστήμη που συχνά πυκνά τριβελίζει το μυαλό της. Είναι φιλόδοξη και κάνει μάθημα στους μαθητές της με μεγάλη σπουδή και φροντίδα.

2^η ΣΚΗΝΗ

(Ψάχνοντας κάθετα το προσφυγόπουλο στο παγκάκι. Είναι πεινασμένο και κρυώνει. Το παίρνει ο ύπνος. Μπαίνουν τρέχοντας κάτι τσιγγάνες και με τσαχπινιά κάθονται στο πλάι του .ή υπάρχει μια μικρή σκηνή και είναι μέσα οι τσιγγάνες.)

- Ποιος είσαι συ και πως βρέθηκες στον τόπο μας;
- Που βρίσκομαι; Τι θέλετε από μένα; Που είναι εκείνη η νεράιδα; Ονειρευόμουν;
- Πρέπει να 'ναι άρρωστο το παλληκάρι έρχεται από μακριά. Είναι πεινασμένο κι έχει πυρετό. Βλέπει οράματα. Παλληκάρι ασήμωσε να σε πούμε τη μοίρα σου, το ριζικό σου. Αλλά που να 'χεις εσύ παρά έτσι κακόμοιρος που είσαι. Ας είναι όμως θα σου την πω έτσι χωρίς να μ' ασημώσεις. Δος μου το χέρι σου να σε πω το πεπρωμένο σου.
- Είσαι ομορφόπαιδο δείξε μας το χέρι σου. Έλα! Έλα!
- Τι μοίρα να έχω εγώ ένας πρόσφυγας το μόνο που ξέρω είναι ότι πεινάω.

(Του τραβούν το χέρι με το ζόρι.)

- **Οι γραμμές τις καρδιάς σου είναι δυο ευθείες παράλληλες. Δεν τέμνονται πουθενά.**
- Δε μ' αφήνετε ήσυχο!

- Άκου τι σου λέω... στολίδι των γυναικών, όμοια με ουράνια ύπαρξη, προικισμένη από τη φύση με ομορφιά και ποικίλα χαρίσματα θα ερωτευτείς μια φορά στη ζωή σου. Και δεν είναι μακριά σου. Ο έρωτας, σου καίει το μυαλό.
- Δεν έχεις άδικο σε ότι μου λες. Αισθάνθηκα μια αφάνταστα γλυκιά μαγεία, ένιωσα ένα λεπτό χέρι να με τραβά προς τη στεριά. Δεν έχω το δικαίωμα ούτε να βάζω στο μυαλό μου κάτι τέτοιο.
- Η αγάπη, μπορεί αληθινά να πραγματώσει τον εαυτό της με όποιον τρόπο θελήσει ότι και αν λες εσύ!
- Τη ζωή σου να προσέξεις παλληκάρι γιατί η γραμμή της ζωής σου είναι ένας κύκλος, ένα ολοστρόγγυλο κουβάρι. Ένα κατακάθαρος κύκλος και η διάμετρος του δεν είναι ευθεία είναι σακατεμένη. Γυρίζει στο ίδιο μέρος και δεν βγάζει πουθενά. Εμένα μη με βλέπεις έτσι ξέρω γράμματα, γι' αυτό στο λέω. Πήγα ως την Τρίτη Γυμνασίου. Αλλά καλύτερα καθηγητή να ρωτήσεις να στα εξηγήσει όλα αυτά. (Σηκώνεται να φύγει).

(Από την άλλη πλευρά της σκηνής έρχεται η Παυλίνα με τους μαθητές της Κι αυτός τρέχοντας φοβισμένος πως τον κυνηγούν πέφτει πάνω της. Τα χάνει. Η συνάντηση είναι αναπάντεχη. Η συνέχεια δίνεται με την Παυλίνα. Μιλάει στους μαθητές. Τους κάνει μαθηματικά για τον κύκλο. Εδώ λέει για το $\pi=3,14$)

-Παιδιά προσέξτε, ο κύκλος είτε μεγάλος είναι είτε μικρός, η διάμετρος του θα χωρά πάντα στην περίμετρο τρεις και κάτι φορές! (Ταυτόχρονα το δείχνει αυτό με τα χέρια της πάνω σε έναν κύκλο). Οποιοδήποτε κι αν είναι το μήκος της διαμέτρου του ο λόγος πάλι ο ίδιος παραμένει. Είτε μιλάμε για όλη τη Γη, είτε για τον πιο μικρό κύκλο που μπορείτε να φανταστείτε. Ο αριθμός αυτός συμβολίζεται με το γράμμα π και ισούται με 3,14. Είναι ένας μαγικός αριθμός που εξουσιάζει τα πάντα πάνω στη γη...

(Το προσφυγόπουλο στέκεται κουρασμένο από το κυνηγητό. Έχει ήδη δει την Παυλίνα και έχει στρέψει την προσοχή του πάνω της. Η ίδια συνεχίζει να μιλά με τους μαθητές της)

-(Πετάγεται) Τι είναι αυτό που λες! Πώς μπορεί ένας αριθμός να εξουσιάζει τη Γη; Οι ισχυροί εξουσιάζουν τη Γη και κατατρέχουν αδύναμους σαν και εμένα...

(Η Παυλίνα διακόπτει τη συζήτησή της με τους μαθητές και στρέφει το βλέμμα της προς εκείνον)

-Σε θυμάμαι, δεν έχει περάσει πολύς καιρός που στάθηκες τυχερός και έζησες από τα μανιασμένα κύματα της θάλασσας. Πως σε λένε;

(Αφού κοιτάζει σε ένα χαρτί-βιβλίο που έχουν ανοιχτό οι μαθητές.)

-Ερατοσθένης

-Από πού είσαι;

-Από την Κυρήνη.

-Ποιος ήταν ο παππούς σου;

-Δεν τον γνώρισα μα πρέπει να ήταν σπουδαίος Το μόνο που μου άφησε ήταν ένα ραβδί.

-Τον ξέρω τον παππού σου. Μ' αυτό το ραβδί μέτρησε την περιφέρεια της Γης. Όμως και αυτό το νησί που πατάς, έχει γεννήσει μεγάλο Μαθηματικό η ευφυΐα του οποίου ανακάλυψε την ομορφιά, τις αναλογίες και την αρμονία... τον Πυθαγόρα.

-Δηλαδή;

-Θα σου πω άκουσέ με *(και τον κοιτάζει ευθεία στα μάτια)*. Ο Πυθαγόρας ανακάλυψε έναν αριθμό που βρίσκεται πίσω από όλα τα όμορφα πράγματα

-Τι εννοείς;

-Ανακάλυψε τον αριθμό φ, τη χρυσή τομή. Δος μου το ραβδί σου. *(Η Παυλίνα ψάχνει και βρίσκει ένα ραβδί για να του εξηγήσει τι εννοεί)*

Προσπάθησε να βρει τον ιδανικό τρόπο διαίρεσης ενός ευθυγράμμου τμήματος. Είχε την ιδέα να το κόψει στα δύο με συγκεκριμένη αναλογία. Η χρυσή τομή δίνει το σημείο που πρέπει να διαιρεθεί ένα ευθύγραμμο τμήμα, ώστε ο λόγος του μικρού κομματιού προς το μεγάλο να ισούται με τον λόγο του μεγάλου τμήματος ως προς το συνολικό μήκος. Η διαίρεση ενός ευθύγραμμου τμήματος σε μέσο και άκρο λόγο θεωρούνταν η πιο τέλεια αισθητικά, από την αρχαιότητα. Η αναλογία αυτή είναι περίπου 1,618, συμβολίζεται με το γράμμα φ και θεωρείται ότι δίνει αρμονικές αναλογίες. Αναλογίες δηλαδή που το μάτι μας, σαν να ήταν προγραμματισμένο εξ αρχής να θεωρεί αρμονικές.

(Ταυτόχρονα δείχνει πάνω στο ραβδί τη διαίρεση σε μέσο και άκρο λόγο)

(Παύση... Το προσφυγόπουλο κοιτάζει απορημένο)

Δεν είναι υπέροχο; *(Λέει με μεγάλο ενθουσιασμό)*.

(Το προσφυγόπουλο την κοιτάζει με απορία)

(Η Παυλίνα σκύβει και κόβει μία μαργαρίτα)

-Ακόμη και σε αυτό το λουλούδι η θέση των φύλλων γύρω από το μίσχο αυτή την αναλογία ακολουθεί. Και μπορώ να σου βρω τόσα άλλα πλάσματα, μορφές και αρχιτεκτονικά δημιουργήματα που έχουν αυτή την αρμονία!

-Μα αυτά που μου έδειξες τα φτιάχνει ο Θεός!

-Μπορεί να κρύβεται πίσω και από τον αριθμό αυτό... Που ξέρεις!

-Μα σε τι μαγικό μέρος ήρθα Θεέ μου! *(Παύση αμηχανίας...)*

Σε κοιτάζω συνέχεια. Είσαι πολύ όμορφη. Το πρόσωπό σου έχει μια δύναμη που με τραβάει... Τι όμορφα που τα λες! **Άφησέ με να 'ρθω μαζί σου!**

(Κάνει ένα βήμα πίσω και του απαντά με συστολή)

-Πάψε! Αυτό που μ' ενδιαφέρει τώρα είναι η επιστήμη μου! *(Χαμογελά αμήχανα)*
Δυνάμεις υπάρχουν μόνο στη φύση!

-Κι όμως... Υπάρχουν και μέσα μας, το αισθάνομαι! Το πρόσωπό σου είναι όμορφο, καλοσχηματισμένο, το σώμα σου το ίδιο, λες και το νησί σου έδωσε όλη την ομορφιά του!

-Αν θεωρήσουμε ότι η λογική είναι ένα τετράγωνο και το συναίσθημα ένας κύκλος. Ποιο χωράει μέσα στο άλλο; Πότε το ένα και πότε το άλλο. Φαίνεται ότι κάποιοι άνθρωποι έχουν πιο δυνατή τη λογική από το συναίσθημα.

(Αυτό το τονίζει περισσότερο ενώ έχει στο χέρι της δυο παράλληλες ευθείες και τις σηκώνει ψηλά και τις δείχνει.)

3^η ΣΚΗΝΗ

Η Παυλίνα ταξιδεύει στην Ιταλία συνοδεύοντας τους μαθητές της σε εκδρομή. Στο ίδιο πλοίο βρίσκεται συμπτωματικά και το Προσφυγόπουλο.

- Ερατοσθένη, Κι εσύ εδώ;

- Πάω να βρω κάπου δουλειά να ζήσω καλύτερα. **Άφησέ με να 'ρθω μαζί σου**

-Πάψε! Αυτό που μ' ενδιαφέρει τώρα είναι η επιστήμη μου! Αν θες κάτσε μαζί μας ν' ακούσεις και να μάθεις κι εσύ.

Το προσφυγόπουλο κάθεται κοντά στο πηδάλιο. Τα δύο παιδιά ταξιδεύουν προς το λιμάνι της Ανκόνα. Θέλουν να πατήσουν Ιταλικό έδαφος ο καθένας για τους δικούς του λόγους.

Παυλίνα: Το πηδάλιο που στέκεσαι δίπλα, να 'ξερες σε τι κόσμους νοητούς με ταξιδεύει...

-Δε μπορώ να φανταστώ ένα τόσο απλό σχήμα τι σου έφερε στο μυαλό. Εξήγησέ μου κι εμένα. Μου το είπαν οι τσιγγάνες κοιτάζοντας την παλάμη μου.

-Είναι ένας κύκλος. Έχεις αναρωτηθεί πόσες φορές χωράει η διάμετρός του στην περιφέρειά του; (Ταυτόχρονα πιάνει τα χέρια του και τα καθοδηγεί πάνω στον κύκλο). Βλέπεις μία, δύο, τρεις φορές και κάτι πολύ-πολύ μικρό, μόλις 0,14. Είναι ο αριθμός π από τη λέξη περιφέρεια και είναι περίπου ίσος με 3,14.

-Το πολύ-πολύ μικρό δεν του δίνουμε σημασία... Βασικά είναι τρεις φορές...

-Λάθος! Γι' αυτό το τόσο μικρό έχουν γραφεί μυριάδες βιβλίων. Χιλιάδες χρόνια τώρα βρίσκονται στην αναζήτησή του, από μεγάλους μαθηματικούς και φιλοσόφους μέχρι απλούς εραστές της επιστήμης. Έτσι θα ανακαλύψεις τον αληθινά πραγματικό κύκλο, αυτόν που εκπορεύεται από τον εαυτό του και ενεργεί σε σχέση με τον εαυτό του. Έχει το πιο αδιαίρετο μέρος του σταθερά στερεωμένο, αλλά ταυτόχρονα κινείται μακριά από αυτό σε κάθε κατεύθυνση λόγω της ακτίνας του η οποία είναι απεριόριστη. Αντιπροσωπεύει τη βιολογική και ιστορική πορεία της υλικής ύπαρξης, με την περιοδικότητα της φθοράς και της γέννησης, των ιστορικών περιόδων ακμής και παρακμής.

-Αυτά που λες είναι όλα δύσκολα . Εγώ εκείνο που ξέρω είναι ότι «Η θάλασσα είναι σαν τον έρωτα: μπαίνεις και δεν ξέρεις αν θα βγεις.» Γι' αυτό μου είπε η τσιγγάνα ότι η ζωή μου είναι σαν κύκλος.

Για λίγο το βλέμμα της Παυλίνας χάνεται κοιτώντας τη θάλασσα και ξαφνικά το βλέμμα της πέφτει στο πανί.

-Το φαντάζεσαι ότι κάθε κύκλος είναι ισοδύναμος προς ένα ορθογώνιο τρίγωνο του οποίου η μία κάθετη πλευρά ισούται με την ακτίνα και η άλλη με την περίμετρο του κύκλου.

-Ισοδύναμος;

-Ναι ισοδύναμος σημαίνει ότι έχουν το ίδιο εμβαδό.

-Δηλαδή;

-Δηλαδή το πηδάλιο του πλοίου και το πανί, που βλέπεις να ορθώνεται μπροστά σου, έχουν αντίστοιχα ισοδύναμα σχήματα ο μεν κύκλος ένα ορθογώνιο τρίγωνο, το δε ορθογώνιο τρίγωνο έναν κύκλο.

-Άρα αφού ο κύκλος είναι ισοδύναμος με ένα τρίγωνο και αφού δύο τρίγωνα κάνουν ένα τετράγωνο, τότε θα είναι ισοδύναμο και με ένα τετράγωνο!!

-Κι όμως αυτό δε γίνεται! Είναι το πρόβλημα του τετραγωνισμού του κύκλου.

-Σα δύσκολο μου φαίνεται.

-Για να το πετύχεις αυτό πρέπει να κατασκευάσεις το γύρω-γύρω του κύκλου, δηλαδή την περίμετρό του. Άρα πρέπει να κατασκευάσεις ένα ευθύγραμμο τμήμα μήκους π . Όμως για να συμβεί αυτό θα πρέπει ο π να είναι ένας αλγεβρικός αριθμός. Όμως ο π είναι ένας υπερβατικός αριθμός δεν μπορεί να κατασκευαστεί γεωμετρικά, θαρρείς φτιαγμένο από τον ίδιο το Θεό! Οπότε το πρόβλημα δεν λύνεται. Είναι λοιπόν το π που εξουσιάζει τον κόσμο. Είναι αυτό το άπιαστο π .

Προσφυγόπουλο: Σε ακούω να μου μιλάς με τόσο πάθος για αριθμούς άπιαστους, αριθμούς που στην πραγματικότητα δεν μπορούμε να τους κατασκευάσουμε για να τους δούμε, να τους αγγίζουμε...

Παυλίνα: Ερατοσθένη, έχε μου εμπιστοσύνη! Μόλις φτάσουμε στην Ιταλία θα σας πάω να δείτε όλα αυτά που σου είπα, συγκεντρωμένα σε ένα έργο: Τον Άνθρωπο του Βιτρούβιου του Λεονάρντο Ντα Βίντσι. Άλλωστε, όπως ο π εκφράζει το πιο τέλει γεωμετρικό σχήμα, τον κύκλο, ο ϕ είναι ο αριθμός της ομορφιάς και της θείας Αναλογίας.

4^η Σκηνή

(Φτάνοντας στην Ιταλία)

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Στο ανθρώπινο σώμα ο χρυσός λόγος εντοπίζεται σε πολλές ανατομικές αναλογίες, τις οποίες παρατήρησε και κατέγραψε ο Leonardo da Vinci στον Βιτρούβιο άντρα. Κατά το σχεδιασμό του κύκλου και του τετραγώνου το τετράγωνο δεν μπορεί να έχει το ίδιο κέντρο με τον κύκλο, στον ομφαλό. Αυτή η ρύθμιση είναι μια καινοτομία στο σχέδιο του ντα Βίντσι. Η στάση με τα χέρια εκτεταμένα μακριά και τα πόδια ενωμένα είναι εγγεγραμμένη στο τετράγωνο. Η

στάση με τα χέρια ελαφρώς υψωμένα και τα πόδια ανοικτά εγγράφεται στον κύκλο. Αυτό εικονογραφεί το θεώρημα ότι κατά την εναλλαγή μεταξύ των δύο στάσεων, το φαινομενικό κέντρο της φιγούρας φαίνεται να κινείται, αλλά στην πραγματικότητα ο ομφαλός της φιγούρας που είναι το πραγματικό κέντρο της βαρύτητας παραμένει ακίνητος.

(Αυτά τα λένε ενώ σχηματίζουν τον Βιτρούβιο άνθρωπο.)

-Παυλίνα.: Φτάσαμε στον προορισμό μας. Όλα αυτά που συζητήσαμε στο ταξίδι μας...
(Κοιτάζουν το έργο του Λεονάρντο Ντα Βίντσι που είναι σε φωτογραφία)

-Το μήκος των χεριών σου σε διάταση είναι ίσο με το ύψος σου. Η απόσταση από την άκρη του πηγουνιού ως την μύτη είναι το ένα- τρίτο του μήκους του προσώπου σου. Η απόσταση της γραμμής των μαλλιών ως τα φρύδια είναι το ένα- τρίτο του μήκους του προσώπου σου. Αναλογίες κρυφές και φανερές υπάρχουν παντού γύρω μας αρχής γενομένης από το ίδιο μας το σώμα.

Προσφυγόπουλο: Μέχρι τώρα αγωνιζόμουν να σωθώ, να φύγω από την πατρίδα μου. Από τη στιγμή, όμως, που σε συνάντησα μου άνοιξες τους δρόμους του μυαλού μου. Όσο περισσότερο σε γνωρίζω τόσο πιστεύω ότι εμείς έχουμε κοινή μοίρα.... Πραγματικά το πιστεύω!

-Παυλίνα: Μα έχουμε άλλες πορείες. Σαν παράλληλες ευθείες οι οποίες όσο και να προεκταθούν δεν τέμνονται ποτέ! Εγώ έχω μπροστά μου τους δρόμους της επιστήμης... Θέλω να τους ακολουθήσω και να βρω απαντήσεις... Εσύ Ερατοσθένη έχεις άλλα στο μυαλό σου. Να καταφέρεις να ορθοποδήσεις και να φτιάξεις τη ζωή σου σε ένα άλλο τόπο.

ΧΟΡΟΣ (Ακούγεται το requiem) **(Οι δυο νέοι κάνουν τον Βιτρούβιο άνθρωπο)**

(ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Εκεί που είναι μαζεμένο πλήθος στο σταθμό και περιμένουν έρχονται κάποιοι νέοι επαναστάτες φωνάζοντας)

Παυλίνα: Ωχ! Τι φωτιές και καπνοί είναι αυτοί; Τι φασαρία;... Γιατί φωνάζουν;
(Απευθυνόμενη στους μαθητές της)

-Τρέξτε! Τρέξτε από 'δω. Έρχεται πλήθος προς τα εδώ και φαίνεται εξαγριωμένο!

-Rivoluzione! Rivoluzione! Rivoluzione!

-Basta cosi

-Βοήθεια! Βοήθεια! Σας παρακαλώ μη μας πειράξετε!! (Προσπαθούν να προστατευθούν). Προσέξτε παιδιά!! Ωχ προσέξτε παιδιά έρχονται από παντού! Θεέ μου πώς βρεθήκαμε σε τούτο το σημείο;;
(Τα παιδιά προσπαθούν να κρυφτούν πίσω της και ίδια προσπαθεί να τα καλύψει με το σώμα της)
Προσφυγόπουλο: Παυλίνα! Παυλίνα! Από εδώ ελάτε! Από εδώ!

(Αρχίζουν να επιτίθενται στο πλήθος. Χορεύουν οι νέοι δυναμικό χιπ-χοπ. Και προσπαθούν να χτυπήσουν τα παιδιά και την Παυλίνα. Μπαίνει μπροστά το προσφυγόπουλο για να τους προστατέψει. Χτυπιέται και πέφτει. Ακούγεται το τραγούδι του HIP-HOP)

(Η Παυλίνα έχει σκύψει από πάνω του)

(Εκείνος την κοιτάζει ευθεία μέσα στα μάτια. Οι μαθητές της, τους έχουν περιτοιχίσει. Εκείνη του κρατάει το κεφάλι και το χέρι και του λέει.)

Παυλίνα: Ερατοσθένη! Ερατοσθένη! Μίλα μου! Μίλα μου! Σε παρακαλώ! Μη φεύγεις! Σε παρακαλώ. Αχ! Πόσο με αγάπησες, πόσο!... Και εγώ έρμαιο των νοητών μου δρόμων... Έβαλες μπροστά το σώμα σου για να μας προστατεύσεις... Μη φεύγεις! Μη!

(Ο Ερατοσθένης κλείνει τα μάτια του λέει.)

-Ωραίες που βασίλεψες
Μόνο γιατί μ' αγάπησες!
Άφησέ με νάρθω μαζί σου. Τι φεγγάρι απόψε!

θα κάνει πάλι χρυσά τα μαλλιά σου. Δε θα καταλάβεις τον πόνο.

«Άργησα πολύ να καταλάβω τι σημαίνει αγάπη και φταίνε αυτοί που μου μάθανε να την τοποθετώ στον άλλο πόλο της υπερηφάνειας.»

(Η Παυλίνα μονολογεί...)

«Άργησα πολύ να καταλάβω τι σημαίνει αγάπη και φταίνε αυτοί που μου μάθανε να την τοποθετώ στον άλλο πόλο της υπερηφάνειας.»

(Με πολύ συγκίνηση και τραγικά.)

Τσιγγάνα: Του το είπα το πεπρωμένο του: Ότι η ζωή του πρόσφυγα ήταν ένας κύκλος, που δεν έκλεισε.

Αφηγήτρια: Η περίμετρος του κύκλου ήταν ένα π (προσπάθεια)=3,14. Η επαναφορά της ικετευτικής φράσης «Άφησέ με να 'ρθω μαζί σου» έχει ειπωθεί τρεις φορές, σε τρία ισόχρονα διαστήματα της εξαθλιωμένης προσφυγικής ζωής του. Η διάμετρος του κύκλου ήταν η αντοχή που είχε για να πετύχει το στόχο του. Έθεσε λοιπόν όλη τη δύναμή του για να πετύχει αυτόν το στόχο που ήταν να κατακτήσει την καρδιά της αγαπημένης του. Δεν συναντήθηκαν πουθενά όμως, ήταν δυο ευθείες παράλληλες ο έρωτας τους.

Τσιγγάνα: Κι αυτό το είδα στις γραμμές του χεριού του. Άραγε τι ήταν αυτό που διαφέντευε τις ζωές τους; Κανείς δεν ξέρει ακριβώς.

Αφηγήτρια: Και οι αριθμοί π και φ κάνουν τα πλάσματα και τα δημιουργήματα να είναι τόσο ίδια, μα και τόσο διαφορετικά, την ίδια στιγμή. Άπειροι συνδυασμοί, όσοι και τα ψηφία τους. Άλλωστε το σύμπαν ορίζει τους δικούς του νόμους και κανόνες ... για τους δικούς του λόγους...!! Αρμονία φ λοιπόν ή ατέρμονη πορεία π; Στην μελωδία που ακολουθεί έχουν αντιστοιχηθεί τα ψηφία του π με νότες στη Λα ελάσσονα κλίμακα.